

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Idea

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

speciem vnam in multis dicunt: In causa est, quod explicare non possunt, quoniam sint essentiae eiusmodi, quae non intereunt praefer singulari, quae sub sensum cadunt, *Metaph. 1.6. c. 16. T. 3. 8.*

Per speciem est species sicuti species quidquam soliti sunt dicere, si sunt aliqua res praeter singulas, nihil ad ortus rerum, & essentias conducere: nec his quidem de causis per se, atque iunctas esse naturas, & essentias, *Lib. Metaph. c. 8. T. 2. 8.*

Pari numero earum quae ientibus subiectae sunt, & intereunt, alias naturas fabricati, absurdum atque alienum profus esse videatur, *Lib. 10. Metaph. c. 2.*

Si quis ideas in nobis esse dixerit, & moueri eas, & stare concludatur, sub sensum cadere, ac ratione & intelligentia contineri. Nam & quietere eas, & immobiles esse, & sub intelligentiam cadere placet, qui eas ponunt. Quae si in nobis sic sunt, profecto non poterunt esse immobiles: cum praesertim ipsi moueamur, necessesse sit ea omnia, quae in nobis sunt, vna moueri. Atque etiam sensu esse percipi, si modo in nobis sunt: ex hoc intelligi potest, quod sensu oculorum formam vniuersaliuque cognoscimus, *Lib. 1. T. c. 3.*

Idea boni maxima est disciplina, quasi circa iusta & alia vtilia finitur, sed si eam non satis nouimus, abiq; hac quam maxime alia scierimus. Eorum nulla nobis est vtilitas, vt si quid possideremus abique bono, *Plat. de Rep. dial. 6.*

Idea boni est id quod veritatem exhibet his quae cognoscuntur, & ei qui cognoscit vitam tribuit, & causa est scientiae & veritatis, vt quae per intelligentiam cognoscitur, *Plat. de Rep. dial. 6.*

Ideas nec habemus, nec apud nos sunt, nec ipsarum cognitionem habemus, *Plat. in Parme.*

Ideae omnes tanquam species quaedam intellectuales sunt atque diuinae, nec malorum cauae sunt, *Plat. de Rep. dial. 6.*

Ideae sunt viuualium & perfectarum substantiarum, & eorum quae conferunt ad naturalem harum substantiarum dispositionem, vt hominis, & eius quod hominem perficere potest, vt sapientiae & virtutis, *In Cap. 10. Alc. dial. 2.*

Ideam non esse artificiosorum, nec eorum quae praeter naturam sunt, nec particularium, nec eorum quae sunt imperfecta, vt fordidu, & fetida, nec reuolutorum, pluribus ex his qui Platonem secuti sunt placuit, sed esse voluerunt intellectiones Dei aeternas, ac seipsi perfectas, *Alc. 9.*

Idololatria.

§ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Idololatria Graeca dictio est, *ειδωλατρον*, *ειδωλον*, id est, simulachrum dicitur. Est cultus Deo debitus creaturae exhibitus. Et dicitur idololatria ab *ειδωλον*, & *λατρευω*, cultus. Nam *λατρευω*, colo dicitur.

Idololatria est exhibere latram, id est, cultum Dei, creaturae, *secundum B. Thom. Secundae, q. 9. art. 1.*

Idololatria est idololorum cultor, licet consuetudo per errorem proferat idolatra. A Graecis enim scribitur *ειδωλατρον*.

Idola sunt inanes imagines, *secundum Cic. lib. 1. de Finibus bonorum & malorum.*

Idololatria est falsa religio, quum cultus soli Deo debitus idolo exhibetur. Idolum autem intelligitur, tam simulachrum quo numen vel aliud quid numinis, patroni, protectoris, seruatoris loco, representatur & colitur, cuiusmodi fuit vitulus aureus, *Exod. 32. 4. 27. 41.* Idolorum aureorum, argenteorum, lapideorum, lignecorum, quae nec videre, nec audire, nec loqui, nec ambulare possunt, meminit, *Psal. 115. 135. & Apoc. 9. 2. 2.*

§ LOCI BIBLICI.

Idololatria fugienda, *Exod. 28. vers. 3. 4. 23. & 23. 13. & 34. vers. 14. 17. Leuit. 19. 4. & 26. 1. Deut. 4. 16. & 5. vers. 7. 8. & 6. 14. & 11. 16. & 12. 2. & 17. 15. & 19. 18. & 19. 18. & 20. 23. & 24. vers. 14. 23. 1. Sam. 7. 3. 1. Reg. 3. 7. & 14. 9. & 18. 21. 2. Reg. 5. 17. & 10. 30. & 17. 10. Ierem. 7. 6. & 11. 17. & 18. 18. & 19. 12. 15. Daniel. 3. 18. & 2. 17. & 10. 14. 15. & 15. 28. & 17. 8. & 18. 20. & 20. 2. & 23. vers. 10. & 13. vers. 27. & 23. 14. & 2. ecb. 16. 15. 25. & 23. vers. 3. & 23. 22. & 4. vers. 12. & 15. & 6. vers. 10. & Apoc. 2. 22. & 14. 8. & 17. 2. & 18. 2.*

Idololatriae poena capitalis, *Exod. 22. & 20. Deut. 17. 8. & 6. 7.*

Idololatria externa, id est, quae gestu tantum externis, reclamantem animum committitur cauenda, *1. Reg. 19. 18. & Psal. 16. 4. Rom. 11. 4. 1. Corin. 3. 4. & 8. 6. & 10. 20. 21. 2. Corin. 6. 14. 15. & 7. 1. 1. Ios. 5. 21. Apoc. 14. 9. 10. & 18. 4. Homines ad idololatriam natura sunt propensissimi *Exod. 32. vers. 1. 2. 3. 4. 6. Num. 25. vers. 2. & Ind. 2. 11. & 2. 27. & 8. 27. 1. Reg. 11. 4. & 12. 28. & 16. 31. & 22. 54. 2. Reg. 16. 3. & 17. 8. 10. 16. 29. & 19. 37. & 21. 32. & Paralip. 25. 14. & 29. 23. & Nehem. 9. 18. & Psal. 106. vers. 20. 21. 28. 35. & Sapient. 14. 15. & Esai. 57. 5. & 59. 3. & Daniel. 2. vers. 1. 3. & 6. 7. & 7. vers. 40. 42. & 8. 4. 9. 12. 13. 14. & 17. 16.**

Idololatriae abominabiles, *Esai. 41. 24. & 46. 1. Corin. 6. 9. fugiendi, Apoc. 18. 4. Idololatriae Dii sunt, *Esai. 8. 21. eorum miseria, & Psal. 115. 8. & 135. 8. & 138. 8. & 144. 18. & 145. 17. & 146. 17. & 147. 17. & 148. 17. & 149. 17. & 150. 17. & 151. 17. & 152. 17. & 153. 17. & 154. 17. & 155. 17. & 156. 17. & 157. 17. & 158. 17. & 159. 17. & 160. 17. & 161. 17. & 162. 17. & 163. 17. & 164. 17. & 165. 17. & 166. 17. & 167. 17. & 168. 17. & 169. 17. & 170. 17. & 171. 17. & 172. 17. & 173. 17. & 174. 17. & 175. 17. & 176. 17. & 177. 17. & 178. 17. & 179. 17. & 180. 17. & 181. 17. & 182. 17. & 183. 17. & 184. 17. & 185. 17. & 186. 17. & 187. 17. & 188. 17. & 189. 17. & 190. 17. & 191. 17. & 192. 17. & 193. 17. & 194. 17. & 195. 17. & 196. 17. & 197. 17. & 198. 17. & 199. 17. & 200. 17. & 201. 17. & 202. 17. & 203. 17. & 204. 17. & 205. 17. & 206. 17. & 207. 17. & 208. 17. & 209. 17. & 210. 17. & 211. 17. & 212. 17. & 213. 17. & 214. 17. & 215. 17. & 216. 17. & 217. 17. & 218. 17. & 219. 17. & 220. 17. & 221. 17. & 222. 17. & 223. 17. & 224. 17. & 225. 17. & 226. 17. & 227. 17. & 228. 17. & 229. 17. & 230. 17. & 231. 17. & 232. 17. & 233. 17. & 234. 17. & 235. 17. & 236. 17. & 237. 17. & 238. 17. & 239. 17. & 240. 17. & 241. 17. & 242. 17. & 243. 17. & 244. 17. & 245. 17. & 246. 17. & 247. 17. & 248. 17. & 249. 17. & 250. 17. & 251. 17. & 252. 17. & 253. 17. & 254. 17. & 255. 17. & 256. 17. & 257. 17. & 258. 17. & 259. 17. & 260. 17. & 261. 17. & 262. 17. & 263. 17. & 264. 17. & 265. 17. & 266. 17. & 267. 17. & 268. 17. & 269. 17. & 270. 17. & 271. 17. & 272. 17. & 273. 17. & 274. 17. & 275. 17. & 276. 17. & 277. 17. & 278. 17. & 279. 17. & 280. 17. & 281. 17. & 282. 17. & 283. 17. & 284. 17. & 285. 17. & 286. 17. & 287. 17. & 288. 17. & 289. 17. & 290. 17. & 291. 17. & 292. 17. & 293. 17. & 294. 17. & 295. 17. & 296. 17. & 297. 17. & 298. 17. & 299. 17. & 300. 17. & 301. 17. & 302. 17. & 303. 17. & 304. 17. & 305. 17. & 306. 17. & 307. 17. & 308. 17. & 309. 17. & 310. 17. & 311. 17. & 312. 17. & 313. 17. & 314. 17. & 315. 17. & 316. 17. & 317. 17. & 318. 17. & 319. 17. & 320. 17. & 321. 17. & 322. 17. & 323. 17. & 324. 17. & 325. 17. & 326. 17. & 327. 17. & 328. 17. & 329. 17. & 330. 17. & 331. 17. & 332. 17. & 333. 17. & 334. 17. & 335. 17. & 336. 17. & 337. 17. & 338. 17. & 339. 17. & 340. 17. & 341. 17. & 342. 17. & 343. 17. & 344. 17. & 345. 17. & 346. 17. & 347. 17. & 348. 17. & 349. 17. & 350. 17. & 351. 17. & 352. 17. & 353. 17. & 354. 17. & 355. 17. & 356. 17. & 357. 17. & 358. 17. & 359. 17. & 360. 17. & 361. 17. & 362. 17. & 363. 17. & 364. 17. & 365. 17. & 366. 17. & 367. 17. & 368. 17. & 369. 17. & 370. 17. & 371. 17. & 372. 17. & 373. 17. & 374. 17. & 375. 17. & 376. 17. & 377. 17. & 378. 17. & 379. 17. & 380. 17. & 381. 17. & 382. 17. & 383. 17. & 384. 17. & 385. 17. & 386. 17. & 387. 17. & 388. 17. & 389. 17. & 390. 17. & 391. 17. & 392. 17. & 393. 17. & 394. 17. & 395. 17. & 396. 17. & 397. 17. & 398. 17. & 399. 17. & 400. 17. & 401. 17. & 402. 17. & 403. 17. & 404. 17. & 405. 17. & 406. 17. & 407. 17. & 408. 17. & 409. 17. & 410. 17. & 411. 17. & 412. 17. & 413. 17. & 414. 17. & 415. 17. & 416. 17. & 417. 17. & 418. 17. & 419. 17. & 420. 17. & 421. 17. & 422. 17. & 423. 17. & 424. 17. & 425. 17. & 426. 17. & 427. 17. & 428. 17. & 429. 17. & 430. 17. & 431. 17. & 432. 17. & 433. 17. & 434. 17. & 435. 17. & 436. 17. & 437. 17. & 438. 17. & 439. 17. & 440. 17. & 441. 17. & 442. 17. & 443. 17. & 444. 17. & 445. 17. & 446. 17. & 447. 17. & 448. 17. & 449. 17. & 450. 17. & 451. 17. & 452. 17. & 453. 17. & 454. 17. & 455. 17. & 456. 17. & 457. 17. & 458. 17. & 459. 17. & 460. 17. & 461. 17. & 462. 17. & 463. 17. & 464. 17. & 465. 17. & 466. 17. & 467. 17. & 468. 17. & 469. 17. & 470. 17. & 471. 17. & 472. 17. & 473. 17. & 474. 17. & 475. 17. & 476. 17. & 477. 17. & 478. 17. & 479. 17. & 480. 17. & 481. 17. & 482. 17. & 483. 17. & 484. 17. & 485. 17. & 486. 17. & 487. 17. & 488. 17. & 489. 17. & 490. 17. & 491. 17. & 492. 17. & 493. 17. & 494. 17. & 495. 17. & 496. 17. & 497. 17. & 498. 17. & 499. 17. & 500. 17.**

Idololatriarum confusio, *Psal. 97. 7. Esai. 29. 25. Ierem. 1. 16. interitus, Amos 8. 14. Apoc. 14. 8. & 18. 2. prodigalitas, Osee 8. 4. & 14. 1. & 17. 1. & 18. 1. & 19. 1. & 20. 1. & 21. 1. & 22. 1. & 23. 1. & 24. 1. & 25. 1. & 26. 1. & 27. 1. & 28. 1. & 29. 1. & 30. 1. & 31. 1. & 32. 1. & 33. 1. & 34. 1. & 35. 1. & 36. 1. & 37. 1. & 38. 1. & 39. 1. & 40. 1. & 41. 1. & 42. 1. & 43. 1. & 44. 1. & 45. 1. & 46. 1. & 47. 1. & 48. 1. & 49. 1. & 50. 1. & 51. 1. & 52. 1. & 53. 1. & 54. 1. & 55. 1. & 56. 1. & 57. 1. & 58. 1. & 59. 1. & 60. 1. & 61. 1. & 62. 1. & 63. 1. & 64. 1. & 65. 1. & 66. 1. & 67. 1. & 68. 1. & 69. 1. & 70. 1. & 71. 1. & 72. 1. & 73. 1. & 74. 1. & 75. 1. & 76. 1. & 77. 1. & 78. 1. & 79. 1. & 80. 1. & 81. 1. & 82. 1. & 83. 1. & 84. 1. & 85. 1. & 86. 1. & 87. 1. & 88. 1. & 89. 1. & 90. 1. & 91. 1. & 92. 1. & 93. 1. & 94. 1. & 95. 1. & 96. 1. & 97. 1. & 98. 1. & 99. 1. & 100. 1. & 101. 1. & 102. 1. & 103. 1. & 104. 1. & 105. 1. & 106. 1. & 107. 1. & 108. 1. & 109. 1. & 110. 1. & 111. 1. & 112. 1. & 113. 1. & 114. 1. & 115. 1. & 116. 1. & 117. 1. & 118. 1. & 119. 1. & 120. 1. & 121. 1. & 122. 1. & 123. 1. & 124. 1. & 125. 1. & 126. 1. & 127. 1. & 128. 1. & 129. 1. & 130. 1. & 131. 1. & 132. 1. & 133. 1. & 134. 1. & 135. 1. & 136. 1. & 137. 1. & 138. 1. & 139. 1. & 140. 1. & 141. 1. & 142. 1. & 143. 1. & 144. 1. & 145. 1. & 146. 1. & 147. 1. & 148. 1. & 149. 1. & 150. 1. & 151. 1. & 152. 1. & 153. 1. & 154. 1. & 155. 1. & 156. 1. & 157. 1. & 158. 1. & 159. 1. & 160. 1. & 161. 1. & 162. 1. & 163. 1. & 164. 1. & 165. 1. & 166. 1. & 167. 1. & 168. 1. & 169. 1. & 170. 1. & 171. 1. & 172. 1. & 173. 1. & 174. 1. & 175. 1. & 176. 1. & 177. 1. & 178. 1. & 179. 1. & 180. 1. & 181. 1. & 182. 1. & 183. 1. & 184. 1. & 185. 1. & 186. 1. & 187. 1. & 188. 1. & 189. 1. & 190. 1. & 191. 1. & 192. 1. & 193. 1. & 194. 1. & 195. 1. & 196. 1. & 197. 1. & 198. 1. & 199. 1. & 200. 1. & 201. 1. & 202. 1. & 203. 1. & 204. 1. & 205. 1. & 206. 1. & 207. 1. & 208. 1. & 209. 1. & 210. 1. & 211. 1. & 212. 1. & 213. 1. & 214. 1. & 215. 1. & 216. 1. & 217. 1. & 218. 1. & 219. 1. & 220. 1. & 221. 1. & 222. 1. & 223. 1. & 224. 1. & 225. 1. & 226. 1. & 227. 1. & 228. 1. & 229. 1. & 230. 1. & 231. 1. & 232. 1. & 233. 1. & 234. 1. & 235. 1. & 236. 1. & 237. 1. & 238. 1. & 239. 1. & 240. 1. & 241. 1. & 242. 1. & 243. 1. & 244. 1. & 245. 1. & 246. 1. & 247. 1. & 248. 1. & 249. 1. & 250. 1. & 251. 1. & 252. 1. & 253. 1. & 254. 1. & 255. 1. & 256. 1. & 257. 1. & 258. 1. & 259. 1. & 260. 1. & 261. 1. & 262. 1. & 263. 1. & 264. 1. & 265. 1. & 266. 1. & 267. 1. & 268. 1. & 269. 1. & 270. 1. & 271. 1. & 272. 1. & 273. 1. & 274. 1. & 275. 1. & 276. 1. & 277. 1. & 278. 1. & 279. 1. & 280. 1. & 281. 1. & 282. 1. & 283. 1. & 284. 1. & 285. 1. & 286. 1. & 287. 1. & 288. 1. & 289. 1. & 290. 1. & 291. 1. & 292. 1. & 293. 1. & 294. 1. & 295. 1. & 296. 1. & 297. 1. & 298. 1. & 299. 1. & 300. 1. & 301. 1. & 302. 1. & 303. 1. & 304. 1. & 305. 1. & 306. 1. & 307. 1. & 308. 1. & 309. 1. & 310. 1. & 311. 1. & 312. 1. & 313. 1. & 314. 1. & 315. 1. & 316. 1. & 317. 1. & 318. 1. & 319. 1. & 320. 1. & 321. 1. & 322. 1. & 323. 1. & 324. 1. & 325. 1. & 326. 1. & 327. 1. & 328. 1. & 329. 1. & 330. 1. & 331. 1. & 332. 1. & 333. 1. & 334. 1. & 335. 1. & 336. 1. & 337. 1. & 338. 1. & 339. 1. & 340. 1. & 341. 1. & 342. 1. & 343. 1. & 344. 1. & 345. 1. & 346. 1. & 347. 1. & 348. 1. & 349. 1. & 350. 1. & 351. 1. & 352. 1. & 353. 1. & 354. 1. & 355. 1. & 356. 1. & 357. 1. & 358. 1. & 359. 1. & 360. 1. & 361. 1. & 362. 1. & 363. 1. & 364. 1. & 365. 1. & 366. 1. & 367. 1. & 368. 1. & 369. 1. & 370. 1. & 371. 1. & 372. 1. & 373. 1. & 374. 1. & 375. 1. & 376. 1. & 377. 1. & 378. 1. & 379. 1. & 380. 1. & 381. 1. & 382. 1. & 383. 1. & 384. 1. & 385. 1. & 386. 1. & 387. 1. & 388. 1. & 389. 1. & 390. 1. & 391. 1. & 392. 1. & 393. 1. & 394. 1. & 395. 1. & 396. 1. & 397. 1. & 398. 1. & 399. 1. & 400. 1. & 401. 1. & 402. 1. & 403. 1. & 404. 1. & 405. 1. & 406. 1. & 407. 1. & 408. 1. & 409. 1. & 410. 1. & 411. 1. & 412. 1. & 413. 1. & 414. 1. & 415. 1. & 416. 1. & 417. 1. & 418. 1. & 419. 1. & 420. 1. & 421. 1. & 422. 1. & 423. 1. & 424. 1. & 425. 1. & 426. 1. & 427. 1. & 428. 1. & 429. 1. & 430. 1. & 431. 1. & 432. 1. & 433. 1. & 434. 1. & 435. 1. & 436. 1. & 437. 1. & 438. 1. & 439. 1. & 440. 1. & 441. 1. & 442. 1. & 443. 1. & 444. 1. & 445. 1. & 446. 1. & 447. 1. & 448. 1. & 44*